

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk

Javaszi napsugár.

Zászlók lobogása, kardok villogása, ágyúk dörgése és gépfegyverek csattogása közepette diadalmasan előerohanó ezredek fölöttük a tavaszi napsugár, szemükben a győzelem tüze, szívükben az oroszlan bátorsága s izmukban a vas akarat acélsága — így jelenik meg ma egy pillanatnyi látomány: a szövetséges hadak gyönyörű sikere a nyugatgaliciai fronton. S így rögzíti meg szívében minden magyar lélek a háborúnak ezt a nagy szímfőniáját, melynek győzelmi háromnájá még itt cseng a fillünkben.

S látjuk a futó ellenséget, elhagyott ágyúk, elszórt fegyverek s a hullák ezrei fölött rohanva, összetört és szétziláltan és keresvén a menekülés útját a nyomukban vágató végzet előtt mert a végzet az, mely úgy intézte a világeseményeket, hogy napfényre kerüljenek az igazi értékek s kézzelfoghatóká legyenek az igazi igazságok.

A kik a nyers számok tulerejében gögösen elbizakodva, földezték a világháború apokalipsziszét, a gigászi tusa tizedik hónapjában épp oly messze, sőt sokkal távolabb vannak a céltől, mint a háború kezdetén. A több mint ezer kilométeres fronton, mely Észak-Oroszországtól Bukovina határáig húzódik, szinte összeomlott a cári hadsereg minden oltenziva szelleme s borzalmas sebekből patakzik az orosz hadsereg vére: a mazuri csatákban elvesztett százazredek, a Kárpátok sziklabástyáin szétzúzódott hadtestek, a limanovi és gorlicei katasztrófák borzalmas tanulságokkal szolgáltak a világnak arról, hol van az igazi erő, a halálmegvető törhetetlen lelkesedés, a minden vésszel és viharral dacoló férfias akarat.

Nem bizakodunk el mind e sikerek láttára sem. A mily komolyan, férfias elszántsággal és a retentő veszély teljes tudatában vettük föl az élénk dobott keztyűt, ép oly komolyan, kitarótan csüggedten lélekkel és acélkarral harcolunk tovább: meg nem törve pillanatnyi balsikerektől, meg nem ittasulva a győzelmek mámorában. Csak megállunk egy pillanatra, hogy a végtelen hála és rajongó szeretet adóját lerójjuk hőseinknek, akik az elleneség áradatát megállították, a

haza szent földjét vérük omlásával megvédték a barbár invázió ellen, s egy hosszú, keserves teli háború minden viszontagságaiból megmentették azt a bátor előretörő, vihatatlan szellemet, mely a mostani lelekemelő sikert megérlette.

Azoknak a ritka pillanatoknak egyikét érezzük, a mikor a történelem ércharsonája szólal meg s rezdül végig a szívek hurján. S láthatatlanul odakapcsolódik a messze távolból naink, apaink és testvereink lelkei, azokéi, akik hű és dicsőséges szövetségünkkel együtt megszerezték nekünk ezt a ragyogó tavaszi ünnepet: a győzelem ünnepet. A hogy a mi lelkünk ott vívódott velük a zord téli tagyban és hóban, a lövészárkok halálos veszedelmei közepette, az ágyúk tüzeiben, a szuronyok harcában, most együtt repes az övekével a kivívott siker örömeiben, az elérendő végso diadal reményében.

Mert ha nem is bizakodunk el, s nem feledjük egy pillanatra sem, mi áll még előttünk, hitünk és bizalmunk a végso diadalban megingathatatlan.

Győzünk kell, mert élni akarunk; mert úgyunk igazságos ügy küzde munk a becsület harca a nokság és hatalmi tebelly ellen, s mert elmenk és szívünk, minden kard élen és minden puskacsővében, mely az ellenség szívének szegződik. Büszke és nálatelt szívvel könyörgünk dicsó hadaink további sikeréért.

Árjegyzék a kirakatokban.

Küzdelem a zsarolás ellen.

Általános a panasz, hogy az élelmiszerek és a katonai felszerelési cikkek eladásával foglalkozó újhelyi kereskedők az eladásra szánt árúkról sok esetben oly magas árakat számítanak, amelyek az illető árúk értékével és illetve előállítás költségeivel arányban nem állanak, tehát aránytalanul és indokolatlanul túlságosan magasak. Ugyanez a panasz a vendéglősök és kávéoskó ellen is, akik a napi adagokban kiszolgáltattott ételekért és italokért szintén többször aránytalanul és indokolatlanul túlságosan magas árakat számítanak.

Tudomásunk szerint újabban a hatóság részéről nem történt semmi intézkedés a már tényleg zsarolás sámba meő ármelesek megszüntetése ügyében, aminek követke-

ménye azután, hogy az elárúsítók egyrésze már a szemtelenség azon fokára ragadtatja magát, hogy az árakat nehézményezni merő földi halandónak szemébe vágja, „hogy ha drága, hát egye meg a pénzt!”

Nem így van ez Kassán! Ott a katonai parancsnokság által emelt jogosult panaszokra okot szolgáltató esetek megszüntetése érdekében a főkapitány hirdetésmánnyal elrendelte, hogy:

1. az élelmiszerek, ruházati és katonai felszerelési cikkek eladásával foglalkozó összes kereskedelmi üzlethelyiségekben a katonai személyek által leginkább keresett árúrók magyar és német nyelven készített pontos árjegyzék könnyen szembe-tűnő helyen (lehetőleg a bejarat közelében) és olvasható alakban kifüggesztve tartandó.

Ugyanílyan árjegyzéket kell elhelyezni az üzleti kirakatokban is s ezenkívül az árakat a kirakatokban kiahított árúcíkkre is a lehetőséghez képest fel kell jegyezni.

2. Az összes vendéglősökben és kávéházakban a kiszolgáltató ételekről és italokról magyar és német nyelven készített árjegyzéket akaratlan és feltűnő helyen és olvasható alakban állandóan kifüggesztve kell tartani. Ezenkívül ugyanilyen árjegyzéket kell elhelyezni az asztalokon is.

A főkapitány figyelemzetti az érdekeit kereskedőket, vendéglősöket és kávéoskókat, hogy az árjegyzékben feltüntetett áraknak a beszerzési árakkal és illetve előállítás költségeivel arányos összegben kell megállapítva lenni, mert az árjegyzékeket gyakran fogja vizsgáztatni s ahol az eladásra szánt árúcíkké, ételek és italok árát ánytatlanul és indokolatlanul túlságosan megállapítva fogja találni, nemkülönben felemelő konkrét panaszok esetén az illető üzlet tulajdonos ellen az 5600—914. számú belügyminiszteri körrendelet alapján a kihágási büntető eljárás haladéktalanul megindítja s az illetők a rendőri büntető bíróság által 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak fenytetni s ezenkívül a marasztaló ítéletet a helybeli hírlapokban is közzé fogja tétetni.

Van azonban egy kérelmünk a katonasághoz is. Az, hogy ne legyenek annyira gavallérok s ne fizesse-nek minden csekélységért oly nagy összeget, mely sehogy sincs arányban a vett árú értékével.

Igy tudunk esetet, hogy egy közönséges spanyolnádból készült s kissé bőrszött. 2 K.-ért még a Váci-utcán is megkapható lovaglópálcáért 12 K.-t fizettek és tudjuk azt is, hogy az 50 f.-es maximális árú 2 zsák kenyérliszt kilogrammját 1 K.-jával vásárolták meg egy helybeli szénkereskedőtől.

S így vagyunk egyéb cikkekkel is.

Ha maga a katonaság jelentenő fel a zsarolókat, akkor — úgy hisszük — önmagától megszűnnék az a megdöbbentő szemérmelenség, mely ma orca pirulás nélkül elmerészel kérni egy kilogramm nyers sonkaért 8—10 K.-t, egy kilogramm 0 ás lisztért 2 K. 50 f.-t, egy pohár sörért 30 fillért, egy alig 12—15 dekát kitevő husadagért 2 K.-t stb.

De viszont arról is gondoskodni kellene, hogy megfelelő árú álljon rendelkezésre.

Nem szabadna eltérni, hogy az áruhiány — mint pl. legutóbb a sörnél történt — jogcím lehessen a jogtalan meggazdagodásra.

Javítani kell a vasuti szállítási mizériákon is.

Hogy élnek honvédeink?

Levél az északi hatérről.

Az alábbi levelet egy 10. honvédgyalogezredbeli újhelyi fiú írta lt lakó öccséhez:

Edes kis Pistám!

Már régen ígértem, hogy leírom a környezetet, amelyben élek, azonban eddig még mindig el voltam foglalva, úgy, hogy nem volt időm, vagy más valami közbejött.

Most azonban ismételt kérésre röviden, mint ahogy a tábori levelezőlapok megengedik, leírom a mi életünket itten.

Hegyen vagyunk, melynek magassága 953 méter. Csupa sűrű fenyőerdő borítja, mert t. i. itt van a fenyő igazi hazája. A lakásunk a domb oldalán egy földbe ásott kunyhó. A lejárattól az oldalemelkedőség kis futóúrok vezet. A teteje vastag fenyőfákból van, amelyek a kunyhó hosszában vannak egymástól 21 centiméternyire elhelyesve, rajta fenyőgalyak, erre 15 centiméter vastagságú földréteg van hányva, tehát srappellbiztos.

Belsejében a fal körül ágy is van készíve, hatalmas fenyőkből, amelyekre szintén galyat tettünk. Erre takartunk két sátorlapot. A párnánk pedig a borju. Minthogy

esős időben a plafon irtó módon csöpög, az ágy fölé baldachinszerűen egy sátorlapot feszítettünk ki felfelé kissé lejtősen, hogy a víz lefolyon róla. Hideg időben fűteni is tudunk. Van a konyhánkban egy rakályha is, ennek métere 30x31—55 centiméter, c-öve 3 részbe áll su va 4 kg-ot nyom. Azon piritunk sütünk és főzünk mindent, mire az ember hazakerül, hat egész szakács lesz. Szoktunk azután még sütni u. n. „bakafantot” is, még pedig a következőképpen: zsírt megforraljuk, a komisz dőfit megpirítjuk és a zsírba megsütjük, ezután cukorral behintjük. Igazán jó, de szoktuk egészbe is csinálni, ami-ör is a dőfit nem aprítuk össze. Kevés főzünk konzervből, teát, a-otot kávéunk és tűrhető az élet, itt páne ha a muszkák esendben maradnak.

Századunk rajonában van, ki tündően elkészített és beásott fedezékekben, szeény fiúk sokat is do gotak rajta. Az árkok igazi jó lovászárkok lőrésekkel, srappelbiztos ernyőkkel ellátva. Arról persze, hogy ezek hogy készülnek, külön lehetne írni sokat. En minden reggel, sőt naponta többször lemegyünk ha hivatalom megkivánja. Ezenkor ha kis időm van, akkor vadászatot tartunk, még pedig u. y, hogy van itt a rajonban egy pár orosz puska, amit zsákmányoltunk meg orosz tötény is, avvel megenged a had ügy ur, hogy sz. b. d. a muszkára öni. Mihelyt egy muszka bá torágot véve a fejét kitoja, azonnal saját puskájából eresztünk esztünk neki egy-két szeretett adományt. Megjegyzem, hogy a rajvonal előtt úgy 100 lépésre 3—4 szer drótövénny is van, mely előtt fel tűzött konzervdobozok is vannak, ha a muszkák odaérnek az ékeleknél elkezd esőrgöni, elárulja, hogy jönnek és akarnak „puclálni”.

Haj, d-s Pistán, most egy jó kis amatőrőrrel de gyönyörű, szép fölvételeket lehetne csinálni, ami igazán szép emlék volna, ha az isten segítségével hazajut az ember. Itt még most is hatalmas hó van. A hegymászásban már erős gyakorlatom van.

Itt részletes naplót vezetok, ha hazajuthatok még valaha, úgy ah-ból is szóval részletesebben referálók az árótekről. Legközelebb, ha időm engedi, egyes szép epizódokat fogok neked leírni.

Addig is csókol és ölel számtalanszor szerető bátyád: Imre.

HIREK.

— **Közgyűlés.** A Sátoraljauhelyi Ér. Nőegylet f. hó 9-én délután 3 órákor tartja rendez évi közgyűlést a város háza. Nyugt rmében, melyre az egylet tagjait tisztellett meg hívja az Elnökség.

— **Szenesített népfelkelés törvények.** A hivatalos lap mai szám közi az 1915. II. törvényeket a népfelkelés törvények a jelen haboru tartamára szóló módosításáról és kiegészítéséről, továbbá az 1915. III. törvényeket a népfelkelés kötelezett magyar állampolgárosnak a Galiciából és Bucovinából kiegészült osztrák sereglet be a haboru tartamára történő bevonásáról. A első törvény a 18 és 43—50 év közötti férfiak népfelkelés kötelezettségéről, a második pedig a magyar állampolgároknak a szükséghez képest osztrák hadtestekbe való beosztásáról intézkedik.

— **A galicziel győzelem híre Ujhelyben.** Seregeink nyugatgaliciei győzelmének híre Ujhelyben is, amely átélte a kárpáti harcok legnagyobb feszültségét, ujjongó örömet keltett. A diadalt a város külsőleg is meg ünnepli. A vármegyeháza tüzte ki esőnek a nemzeti obogót.

— **Olcsóbb lesz a hús?** A kormány tudvalevőleg felfüggesztette a legfontosabb élelmiszerek behozatali vámját, hogy ezzel a hús- és csontoságok árát csökkentsék. Ennek érdekében a hús- és csontoságok árát csökkentsék. Ennek érdekében a hús- és csontoságok árát csökkentsék.

— **A vám felfüggesztésének Budapestre már legnagb hatása.** A bor ára — a haboru tartama alatt erősen — leszáll. Természetesen meg minos külföldi behozatali díj mar tartózkodóbbak a vasárnapok és emeek roven előzőkénnyebek az előzők. A sertés hús ára is esődkenni fog. A zsír nem, mert nehéz sertéseket mar eddig is vámanesen lehetett behozni. Kisebb suyu, 80 szőcs a uti hús-árak és südő azonban bőven kerül majd a magyar fogyasztók elé. Ha a közvetítő kereskedelm nem lesz túszoson szemmelre, ha a hatóság erős eszezel felel tartja a spekulánsokat, — akik máris azon vannak, hogy a vámfüggesztés hasznát maguknak biztosítsák, — egy nyolc-tíz napon belül a hufelék hús huszonöt százalékos esődkkenését remélhetjük.

Kiadó lakás.

3 szobából és mellékhelyiségéből álló utcai lakás azonnal kiadó.

Értekezhetni Apponyi-utca 29. szám alatt bent az udvarban.

Egy nyugdíjas tanító vagy írnok irodatiszti állást nyerhet a Töketerbesi Cukorgyárnál.

R é t

az Ortáson Bereczki-felé bérbeadó. — Értekezhetni Lakatos Gyulánéval Sátoraljauhelyi, Kazinczy-utca 41. sz.

Jókarban levő

könnyű, csinos egysz kocsit keresek megvételre. — Címet a kiadóba kérem.

Egy jó karban levő „Normal Cabinet” szoba, gőzfürdő és 3 szép íróasztal olcsón eladó. Hol? Megtudható a kiadóhívásban.

Mai távirataink.

A minisztereinkőség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Hőfer két jelentést adott ki.

50.000 fogoly. — Tarnow birtokunkban van.

Budapest, máj. 6.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Nyugatgaliciei egész arcvonalon szövetséges csapatok sikeresen haladnak előbbre. Az ellenségnek meg érintetlen csapatai kedvező védelmi állásokban kísérlik meg a siető visszavonulás fedezését. Győzelmes hadseregünk oldaltámadásai a Beszkidekben lévő nagy orosz haderőket súlyosan veszélyeztetik. Jásló és Dukla vidékét már elfoglaltuk. Folyamatban levő nagy harcok teljessé fogják tenni a harmadik orosz sereg megsemmisítését. A oglyok száma már meghaladja az 50.000-ot.

A helyzet általában változatlan Orava völgyben az oroszoknak az Ostry magaslat ellen intézett erős támadását visszavertük és 700 oroszt elfogtunk.

Hőfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

E jelentés tartalmát Tisza István gróf minisztereinkőség egy óra után előadta a képviselőházban ahol a bejelentés óriási lelkesedést keltett.

Budapest, máj. 6.

Csapatunk a Dunajectől és Bialától keletre fekvő magaslatokan a legutolsó orosz állásokat is elfoglaltuk. Ma délelőtt tíz óra óta Tarnow újra birtokunkban van.

Hőfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Német jelentés a nagy offenziváról.

Berlin, máj 6.

A német nagyvezérkar közli:

A keleti hadszíntéren Mitautól délnyugatra, Szadowtól délre és Rossimától keletre a harc még tart. Kálváriától délkeletre és délnyugatra nagyobb orosz erők a tegnapi nap folyamán több ízben megtámadták állásunkat. az ellenségnek valamennyi támadása igen nagy veszteségei mellett megühsült. Ép oly kevés sikerrel jártak az ellenség előretörései Pilica mentő hidóknál ellen. Grodnó várát ma éjjel bombáztuk.

A délkeleti hadszíntéren a Nyugat-Galicában menekülő ellenség utóvédjei megkísérelték, hogy a Mackensen vezérezredes parancsnoksága alatt álló szövetséges csapatok ellen kétségbeesett védekezést fejtessenek ki, ellenállásuk azonban a Wiszloka balpartjának magaslatain vagy a Ropa torkolata fölött, mint az alatt is súlyos csapásaink alatt megtörtött.

A Wiszlokán az átkelés nemcsak még tegnap este kiderőszakoltuk, hanem Dukla község elfoglalásával a Dukla szoros útját is biztos eszakra a Dunaject jobb partján késő éjszakáig fojt a harc. Az eddig foglyul ejtett oroszok száma a negyvenezret meghaladja, e mellett nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy tisztán arcél-harcokról van szó.

A Beszkidekben a lupkowi szoros útja mentén kedvezően halad előre Marwitz lovassági tábornok erőinek támadása, párhuzamosan az osztrák-magyar hadsereg támadásaival, amelyeknek kötelekébe ezek az erők tartoznak.

Sikereink a francia harctéren.

Berlin, máj. 6.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A nyugati hadszíntéren csaknem egész arcvonalon heves tüzéségi harc volt.

Ypernél egy a Rauheule major elfoglalásával, mint a Messenes—Ypern közti vasut mentén előbbre halactunk. Nehány száz embert foglyul ejtettünk és tizenöt géppuskát zsákmányoltunk.

A Combrestől nyugatra fekvő erdő vidékén egy előretörés alkalmával négy francia tiszt, százharmincöt főnyi legénység, négy géppuska és egy aknavető kezünkön maradt.

A tegnapi támadásunk az ally-i erdőben a kívánt sikerrel járt. Az ellenséget állásából kiverjük, több 2000 francia, köztük 21 tiszt, továbbá 2 ágyu, valamint több géppuska és aknavetőt zsákmányoltunk. A franciák véres vesztesége is súlyos volt.

Flyreitől északra a Raic des Charnesnál az ellenség támadott és az előbb említett helyiségtől északra egyik lövészárkunkba hatolt. E kis darabért megharcoltunk. Valamennyi többi helyen a franciákat visszavertük.

A Vogézekben egy Steindürnkől északra fekvő állásunk ellen intézett előretörést visszautasítottunk.